

- Nowa prezydentura CCBE w 2019 r.
- Działania podjęte przez CCBE w obszarze e-dowodów i portalu e-Wymiar sprawiedliwości
- Siódmy Światowy Kongres Przeciwko Karze Śmierci odbędzie się w Brukseli od 26 lutego do 1 marca 2019 roku
- Inicjatywy Adwokatury fińskiej w 2019 r.
- “Advokatsamfundet” świętuje swoje stulecie
- Dzień Zagrożonego Prawnika

James Mac Guill (III Wiceprezydent), Jiří Novák (Przewodniczący Komitetu CCBE ds. przepisów prawa informatycznego) i Iain Mitchell QC (Przewodniczący Grupy roboczej ds. nadzoru CCBE) podczas warsztatów Evidence2e-CODEX

NOWA PREZYDENTURA CCBE W 2019 R.

Podczas sesji plenarnej 29 listopada 2018 r. CCBE powołała pana José de Freitas (Portugalia) na nowego Prezydenta CCBE z dniem 1 stycznia 2019 r. Prezydenturę przejmuje od pana Antonína Mokrý'ego. W sprawowaniu funkcji Prezydenta pana José de Freitas będą wspierać pan Ranko Pelicarić (Chorwacja) jako I Wiceprezydent, pani Margarete von Galen (Niemcy) jako II Wiceprezydent i pan James Mac Guill (Irlandia) jako III Wiceprezydent.

José de Freitas został przyjęty do portugalskiego Stowarzyszenia Prawników in 1980 roku. Od 2016 roku przewodniczył delegacji portugalskiej do CCBE. Pracował jako partner w kancelarii Cuatrecasas, Gonçalves Pereira & Associados, Sociedade de Advogados, SP, RL od 1990 roku, po otwarciu biura kancelarii w Porto w 1989 roku.

Nowa prezydentura CCBE w 2019 r.

DZIAŁANIA PODJĘTE PRZEZ CCBE W OBSZARZE E-DOWODÓW I PORTALU E-WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Warsztaty Evidence2e-CODEX

We wtorek 15 stycznia 2019 roku CCBE przeprowadziło we współpracy z INTERPOLEM warsztaty w ramach projektu [EVIDENCE2e-CODEX](#), którego celem jest usprawnienie wymiany elektronicznych materiałów dowodowych w ramach Unii Europejskiej i umożliwienie międzynarodowej współpracy w sprawach karnych. W ramach prac projektowych ma zostać opracowany akt prawny, który umożliwi wymianę elektronicznego materiału dowodowego za pomocą infrastruktury [e-CODEX](#) w odniesieniu do procedur świadczenia wzajemnej pomocy prawnej i stosowania europejskiego nakazu dochodzeniowego.

Spotkanie miało na celu poinformowanie przedstawicieli środowiska prawniczego o wynikach przeprowadzonej w ramach projektu analizy prawnej oraz zebranie informacji zwrotnej na temat statusu transpozycji i wdrożenia dyrektywy w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych w wybranych państwach członkowskich UE, praktycznych aspektów i problemów prawnych wynikających ze współistnienia procedur stosowania europejskiego nakazu dochodzeniowego i świadczenia wzajemnej pomocy prawnej oraz implikacji stosowania zasad ochrony danych w tych procedurach i instrumentów dostępnych gdy chodzi o wsparcie techniczne.

Warsztaty okazały się prawdziwym sukcesem. Zgromadziły wielu ważnych interesariuszy, którzy wymienili się swoimi doświadczeniami i wiedzą w tym zakresie. W warsztatach wzięli udział przedstawiciele środowiska prawników np. adwokaci i radcowie prawni, stowarzyszenia i samorządy prawnicze, prokuratorzy czy sędziowie, a także podmiotów publicznych i prywatnych np. przedstawiciele Komisji Europejskiej i Parlamentu, Rady Unii Europejskiej, kilku ministerstw sprawiedliwości, organizacji EUROJUST i INTERPOL, Europejskiej Rady Ochrony Danych (EDPB), Europejskiego Inspektora Ochrony Danych (EDPS), Europejskiej sieci sędowniczej (EJN), środowiska akademickiego czy firm Microsoft i Vodafone.

Prace przebiegały dwutorowo. Pierwsza część warsztatów była poświęcona teoretycznemu podejściu do projektu. Prelegentami byli: Maria Angela Biasiotti (CNR-ITTIG, Włochy - Koordynator projektu EVIDENCE2e-CODEXr), Jeanne Mifsud Bonnici (Uniwersytet w Groningen), Charlotte Anne (Radca prawny, INTERPOL), Djamila Ben-Miloud (Komisja Europejska), Fabrizio Turchi (CNR-ITTIG, Włochy) i Nikolaos Matskanis (CETIC, Belgia). Druga część była bardziej praktyczna i miała formę dyskusji panelowych. Pierwszy panel dotyczył współistnienia procedur stosowania europejskiego nakazu dochodzeniowego i świadczenia wzajemnej pomocy prawnej z perspektywy sędziów i prokuratorów. Drugi był poświęcony perspektywie obrońcy w tych procedurach a trzeci dostępu w trakcie prowadzenia dochodzenia do danych pozostających w posiadaniu podmiotów prywatnych np. dostawców usług internetowych.

Dyskusję obrońców moderował Starszy radca prawny CCBE Simone Cuomo. W panelu tym uczestniczyli wybitni członkowie CCBE: James Mac Guill (Wiceprezydent), Jiří Novák (Przewodniczący Komitetu CCBE ds. przepisów prawa informatycznego) i Iain Mitchell QC (Przewodniczący Grupy roboczej ds. nadzoru CCBE). Omówiono kilka aspektów prac projektowych, w szczególności badanie CCBE dotyczące wymiany danych pomiędzy adwokatami i radcami prawnymi w kontekście europejskiego nakazu dochodzeniowego oraz potencjalne problemy adwokatów i radców prawnym (w tym w zakresie prawa do obrony), które muszą zostać uwzględnione w sytuacji digitalizacji procedur stosowania europejskiego nakazu dochodzeniowego i świadczenia wzajemnej pomocy prawnej.

[Wysłuchanie przed Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych \(LIBE\) Parlamentu Europejskiego nt. „Elektroniczny materiał dowodowy w sprawach karnych” i debata na wysokim szczeblu nt. „Bezpieczeństwo obywateli europejskich: rola e-dowodów”.](#)

W ostatnim czasie Iain Mitchell QC, Przewodniczący Grupy roboczej ds. nadzoru CCBE, reprezentował CCBE i przedstawił nasze stanowisko nt. nowego wniosku Komisji w sprawie europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych podczas wysłuchania (film wideo jest dostępny [tutaj](#)) nt. „Elektroniczny materiał dowodowy w sprawach karnych”, które miało miejsce przed Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) Parlamentu Europejskiego

Wysłuchanie stanowiło element toczącej się procedury ustawodawczej dla wniosku w sprawie europejskiego nakazu wydania dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów dotyczącego elektronicznego materiału dowodowego w sprawach karnych, w odniesieniu do którego CCBE

Iain Mitchell QC, Przewodniczący Grupy roboczej ds. nadzoru CCBE, przedstawił stanowisko CCBE nt. wniosku dot. elektronicznego materiału dowodowego podczas wysłuchania przed Komisją Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

wskazała kilka kwestii i problemów, których uwzględnienia CCBE oczekuje w toku procesu ustawodawczego, zwłaszcza gdy chodzi o zachowanie poufności korespondencji adwokata/ radcy prawnego i klienta, walidacji sądowej, powodów odmowy wykonania nakazu, potrzeby istnienia wystarczających podejrzeń, znaczenia poinformowania osób, których dane dotyczą oraz prawa do obrony ([zob. stanowisko CCBE dostępne pod linkiem](#)).

Po wprowadzeniu przez Przewodniczącego Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) i posła do Parlamentu Europejskiego, Claude Moraesa, w porządku wysłuchania przewidziano prezentację badania zleconego przez Komisję nt. elektronicznych materiałów dowodowych oraz wypowiedzi reprezentujących liczne środowiska zajmujące się e-dowodami prelegentów wysokiego szczebla (sędziów, prokuratorów, adwokatów i radców prawnych, przedstawicieli organów i organizacji zajmujących się ochroną danych osobowych i praw podstawowych oraz dostawców usług telekomunikacyjnych i internetowych). Zaprezentowali oni swoje opinie i doświadczenia, gdy chodzi o proponowane elektroniczne kartoteki dowodowe.

Propozycje CCBE uwzględnione w przyjętej przez Radę Strategii i Planie działania w dziedzinie e-wymiaru sprawiedliwości na lata 2019-2023.

W ostatnim czasie Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych przyjęła [Strategię](#) oraz [Plan działania](#) na rzecz rozwoju e-wymiaru sprawiedliwości na lata 2019-2023. Plan działania zawiera dwa projekty bazujące na sugestjach CCBE przedstawionych w ramach propozycji projektów, które zostały zatwierdzone przez Stały Komitet CCBE.

Pierwszy dotyczy wyszukiwarki **Find-a-Lawyer II (PL: Znajdź adwokata/ radcę prawnego II) - stworzenie systemu weryfikacji statusu adwokata/ radcy prawnego (strona 18 Planu działania)** Działanie to bazuje na propozycji CCBE dot. opracowania na poziomie europejskim rozwiązania interoperacyjnego do identyfikacji adwokatów i radców prawnych i weryfikacji ich funkcji adwokata lub radcy prawnego (w tym ważności posiadanych uprawnień) w elektronicznych transgranicznych procedurach sądowych.

Drugi projekt dotyczy **Wykorzystywania sztucznej inteligencji w wymiarze sprawiedliwości (strona 15 Planu działania)**. To działanie obejmuje propozycję CCBE dot. opracowania przewodnika z zakresu możliwości wykorzystywania sztucznej inteligencji przez adwokatów i radców prawnych w Unii Europejskiej.

Fakt uwzględnienia obu propozycji w planach działania oznacza, że Unia Europejska dysponuje środkami finansowymi na realizację tych projektów. W latach 2019-2023 prace UE w dziedzinie e-wymiaru sprawiedliwości będą koncentrowały się na trzech kluczowych celach, mianowicie na: (1) poprawie dostępu do informacji w obszarze sprawiedliwości, (2) kontynuowaniu procesu digitalizacji postępowań sądowych i pozasądowych w celu zapewnienia łatwiejszego i szybszego dostępu do sądów oraz (3) zapewnieniu technicznego wdrożenia i zarządzania krajowymi systemami e-wymiaru sprawiedliwości w celu usprawnienia integracji i interoperacyjności systemów państw członkowskich.

Przyjęcie pierwszej Europejskiej Karty Zasad Etycznych w sprawie wykorzystywania sztucznej inteligencji przez wymiar sprawiedliwości

CCBE uważnie śledziła i z radością przyjęła informację o przyjęciu przez Komisję ds. Oceny Wydajności Wymiaru Sprawiedliwości Rady Europy ([CEPEJ](#)) pierwszego europejskiego dokumentu zawierającego zasady etyki w odniesieniu do wykorzystywania sztucznej inteligencji przez wymiar sprawiedliwości.

[Karta](#) zawiera ogólne zasady, którymi mogą kierować się politycy, ustawodawcy i przedstawiciele zawodów prawniczych, zmagający się z gwałtownym rozwojem sztucznej inteligencji w procesach sądowych na szczeblu krajowym.

Jak wynika z Karty, zdaniem CEPEJ, to właśnie zastosowanie sztucznej inteligencji w obszarze wymiaru sprawiedliwości może przyczynić się do poprawy efektywności i jakości pracy sądów. Sztuczna inteligencja musi zostać przy tym wdrożona w odpowiedzialny sposób, zgodnie z prawami podstawowymi gwarantowanymi zwłaszcza przez Europejską Konwencję Praw Człowieka oraz Konwencję Rady Europy o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych. Dla CEPEJ istotne jest, aby sztuczna inteligencja pozostała narzędziem użyteczności publicznej i była wykorzystywana z poszanowaniem praw jednostki.

Zob. pełna treść komunikatu prasowego: [Rada Europy przyjmuje pierwszą Europejską Kartę Zasad Etycznych w sprawie wykorzystywania sztucznej inteligencji przez wymiar sprawiedliwości](#)

SIÓDMY ŚWIATOWY KONGRES PRZECIWKO KARZE ŚMIERCI ODBĘDZIE SIĘ W BRUKSELI OD 26 LUTEGO DO 1 MARCA 2019 ROKU

Od ponad dziesięciu lat AVOCATS.BE oraz Izba Adwokacka w Liège są pełnoprawnymi członkami Światowej Koalicji [Przeciwko Karze Śmierci](#).

Jak wskazuje nazwa, Koalicja pragnie zebrać wszystkie inicjatywy aktywistów działających na rzecz zniesienia kary śmierci. Co dwa lata Koalicja pod przewodnictwem Roberta Badintera organizuje światowy kongres, który gromadzi – oprócz wielu znakomitości (głów państw, zdobywców pokojowej nagrody Nobla, byłych więźniów skazanych na karę śmierci) – ponad 1500 uczestników, wśród których jest oczywiście wielu prawników.

W tym roku Kongres odbędzie się w Brukseli, w pięciu różnych lokalizacjach, ale przede wszystkim w Pałacu Egmont, który znajduje się tuż przy Palais de Justice. Oprócz sesji plenarnych [program imprezy](#) obejmuje warsztaty, wydarzenia kulturalne oraz serię imprez towarzyszących organizowanych przez organizacje partnerskie.

Wśród tematów omawianych podczas Kongresu znajdą się takie kwestie jak: strategie działań na rzecz zniesienia kary śmierci, sposoby zapobieżenia powrotowi kary śmierci, sektor prywatny a kara śmierci, kobiety a kara śmierci, społeczność LGBT a kara śmierci, adwokatura w walce przeciwko karze śmierci itd.

[Rejestracja](#) jest bezpłatna, ale obowiązkowa.

Na przestrzeni ostatnich 20 lat liczba wyroków kończących się wykonaniem kary śmierci stopniowo spadała. Mimo to 20.000 osób w 55 krajach, które w dalszym ciągu stosują karę śmierci, nadal oczekuje na wykonanie wyroku (wobec 106 krajów, które zniosły karę śmierci, sześciu stosujących karę śmierci tylko w nadzwyczajnych sytuacjach – podczas wojny lub rewolucji, i 31 krajów, które de facto zniosły karę śmierci, ponieważ na przestrzeni ostatnich 10 lat nie wykonano w nich żadnych egzekucji). Każdego roku wyrok wykonuje się na 1.500 kobiet i mężczyzn.

Przed nami jeszcze długa droga do pokonania.

Nie ustawajmy w tej walce.

Patrick Henry
Inicjatywy Adwokatury fińskiej w 2019 r.

ADWOKATURA W FINLANDII POWOŁAŁA TRZY GRUPY ROBOCZE, KTÓRE PRZYGOTUJĄ PRZEDSTAWICIELI PROFESJI I SAM SAMORZĄD NA WYZWANIA, JAKIE NIESIE ZE SOBĄ PRZYSZŁOŚĆ.

Po pierwsze, uważamy, że liczba kobiet prawniczek w fińskim samorządzie (30%) jest zbyt niska – wiemy już, że młode prawniczki porzucają zawód, głównie ze względu na trudności i przeszkody uniemożliwiające pogodzenie życia zawodowego z rodzinnym. Jedna z grup roboczych stara się znaleźć sposób, aby zakomunikować młodym prawnikom (zarówno kobietom, jak i mężczyznom), kancelariom prawnym i przyszłym adeptom prawa, że osiągnięcie równowagi pomiędzy życiem zawodowym a prywatnym w naszej profesji jest nie tylko niezmiernie ważne, ale także możliwe. Wymaga to zmiany podejścia, a zwłaszcza zmiany nastawienia, w naszym zawodzie. Należy także zachęcać prawniczki, aby zawierały spółki i prowadziły własną działalność jako przedsiębiorcy, co umożliwi bardziej elastyczne godziny pracy.

Po drugie, Adwokatura chciałaby zbadać, czy jej zasady i regulacje nadal obowiązują w całości. Czy może tylko przyczyniamy się do nadmiernej regulacji? Czy wszystkie nasze zasady są nadal potrzebne? A może powinniśmy je zaktualizować, aby sprostały przyszłym wymaganiom? Adwokatura nie chce blokować nowych, innowacyjnych sposobów świadczenia usług prawnych. Wręcz przeciwnie – szukamy nowych rozwiązań, np. poprzez połączenie sztucznej inteligencji i innowacji prawnych w małych kancelariach prawnych. W tym celu konieczne jest, abyśmy spojrzeli krytycznym okiem na nasz regulamin i zastanowili się, które zasady są nadal ważne, a które nie.

Po trzecie, nasi członkowie są coraz bardziej narażeni na stres, mają problemy, aby utrzymać rozsądną ilość pracy, a – jeżeli sami zmagają się z tymi problemami – to potrzebują większej pomocy, aby zachować zdrowie i sprawność wymagane do wykonywania zawodu. Adwokatura powołała grupę roboczą, która ma za zadanie określić, w jaki sposób można pomóc członkom, zwłaszcza prowadzącym działalność jednoosobową, ale także młodym prawnikom, w zmaganiu się z wyzwaniami związanymi z utrzymaniem równowagi pomiędzy życiem zawodowym a prywatnym. Dodatkowo grupa ma znaleźć narzędzia, dzięki którym członkowie zachowają sprawność potrzebną do pracy. Samorzady lokalne oraz koledzy odgrywają kluczową rolę w rozpoznaniu, czy dana osoba potrzebuje pomocy, i mogą doradzić jej zwrócenie się o profesjonalną pomoc.

Wszystkie grupy robocze przedstawią wyniki swoich prac na koniec 2019 roku.

Minna Melender
Sekretarz Generalny
Adwokatura w Finlandii

„ADVOKATSAMFUNDET” ŚWIĘTUJE SWOJE STULECIE

W 2019 roku Stowarzyszenie Adwokatury Duńskiej (duń. Advokatsamfundet) świętuje swoje stulecie! Advokatsamfundet powstało w 1919 roku z inicjatywy prawnika Sądu Najwyższego, Otto Liebego, a ustanowienie stowarzyszenia było zasadniczo wynikiem kompleksowej reformy wymiaru sprawiedliwości, która weszła w życie 1 października 1919 roku. Dopiero w wyniku tej reformy zrealizowano zasadę trójpodziału władzy (określoną w Akcie Konstytucyjnym z 1949 roku). Advokatsamfundet zrzesza adwokatów i radców prawnych posiadających duński tytuł „Advokat”, którzy mogą wykonywać zawód prawniczy w Danii, na Grenlandii, na Wyspach Owczych lub za granicą. Rejestracja w Advokatsamfundet jest obowiązkowa. Obecnie organizacja liczy około 6.500 członków. Advokatsamfundet zostało powołane w celu:

- » ochrony niezależności i nienaruszalności adwokatów i radców prawnych
- » zagwarantowania i egzekwowania wykonania przez adwokatów i radców prawnych ciążących na nich obowiązków i zobowiązań
- » zapewnienia kompetencji zawodowych adwokatów i radców prawnych oraz
- » podejmowania działań na rzecz praworządności w Danii.

Obchody stulecia będą miały miejsce przez cały rok 2019. Na 24 maja 2019 roku zaplanowano seminarium z udziałem czołowych mówców z kraju i ze świata, natomiast wieczorem w Duńskiej Operze Królewskiej w Kopenhadze odbędzie się wielka gala.

Ponadto Advokatsamfundet wyda książkę przedstawiającą sylwetki 10 adwokatów/ radców prawnych działających w przeszłości i w czasach współczesnych. Książka będzie się skupiać na wzajemnych relacjach pomiędzy duńskimi adwokatami/ radcami prawnymi a rozwojem społeczeństwa duńskiego na przestrzeni ostatnich 100 lat. Publikacja zostanie wydana nakładem największego duńskiego wydawnictwa, Gyldendal. Jej autorem jest historyk i były redaktor naczelny dużej gazety o zasięgu ogólnokrajowym. Książka zawiera solidną analizę, inspirujące rozmowy, portrety prowokujące do myślenia oraz głębokie refleksje. Powinna stanowić interesującą lekturę dla wszystkich zainteresowanych rozwojem społeczeństwa duńskiego na przestrzeni ostatnich 100 lat. Nieco później, bo na wrzesień 2019 roku, Advokatsamfundet zaprosiło CCBE i delegatów do Kopenhagi, gdzie odbędzie się posiedzenie Komitetu Stałego CCBE.

DZIEŃ ZAGROŻONEGO PRAWNIKA

24 stycznia 2019 roku obchodzono Dzień Zagrożonego Prawnika, który w tym roku poświęcono sytuacji prawników w Turcji. Dzień Zagrożonego Prawnika, który ustanowiono w 2010 roku, jest współorganizowany przez Europejskie Demokratyczne Stowarzyszenie Prawników (ang. AED-EDLA), Europejskie Stowarzyszenie Prawników na rzecz Demokracji (ang. ELDH) oraz Fundację „The Day of Endangered Lawyer”. Z tej okazji przedstawiciele CCBE oraz innych adwokatów, stowarzyszeń i samorządów prawniczych zgromadzili się przed konsulem tureckim w Brukseli, aby wspierać tureckich prawników. Podobne zgromadzenia miały miejsce w 22 krajach na całym świecie. Obchody stanowiły także okazję, aby przesłać do Konsulatu pismo podpisane przez kilka organizacji, postulujące podjęcie działań, tak aby adwokaci i radcowie prawni w Turcji mogli wykonywać swoją działalność zawodową bez przeszkód, zastraszania, prześladowania czy nadmiernej ingerencji. Od czasu nieudanego zamachu stanu w 2016 roku akt oskarżenia wniesiono przeciwko ponad 1.500 tureckim adwokatom i radcom prawnym, ponad 590 zostało aresztowanych, a ponad 200 skazano.

NADCHODZĄCE WYDARZENIA

28/02/2019 r. Stały Komitet CCBE – Wiedeń

28/02-02/03/2019 r. 47. Konferencja Prezesów Europejskich Adwokatów – Wiedeń

29/03/2019 r. Stały Komitet – Rzym